DOMSTOLENS DOM (fjärde avdelningen)

den 20 maj 2010 *

I mål C-308/08,

angående en talan om fördragsbrott enligt artikel 226 EG, som väckts den 10 juli 2008,

Europeiska kommissionen, företrädd av S. Pardo Quintillán och D. Recchia, båda i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

sökande,

mot

Konungariket Spanien, företrätt av N. Díaz Abad, i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande,

meddelar

* Rättegångsspråk: spanska.

DOMSTOLEN (fjärde avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden J.-C. Bonichot samt domarna C.W.A. Timmermans, K. Schiemann, P. Kūris och L. Bay Larsen (referent),

generaladvokat: E. Sharpston,
justitiesekreterare: R. Grass,

efter det skriftliga förfarandet,

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Europeiska gemenskapernas kommission har yrkat att domstolen ska fastställa att Konungariket Spanien har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (EGT L 206, s. 7; svensk specialutgåva, område 15, volym 11, s. 114) (nedan kallat livsmiljödirektivet), såsom det har tolkats i dom av den 13 januari 2005 i mål C-117/03, Dragaggi m.fl. (REG 2005, s. I-167), och av den 14 september 2006 i mål C-244/05, Bund Naturschutz in Bayern m.fl. (REG 2006, s. I-8445), samt artikel 12.4 i det nämnda direktivet, med avseende på planen för ombyggnaden av landsbygdsvägen mellan Villamanrique de la Condesa (Sevilla) och El Rocío (Huelva) (nedan kallad planen för ombyggnaden av landsbygdsvägen).

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätten

2 I sjätte skälet i livsmiljödirektivet anges att det ”[f]ör att säkerställa att en gynnsam bevarandestatus återställs eller upprätthålls hos livsmiljöer och arter av

gemenskapsintresse är … nödvändigt att utse särskilda bevarandeområden för att kunna skapa ett sammanhängande europeiskt ekologiskt nät enligt en fastställd tidsplan".

3 I artikel 3.1 i livsmiljödirektivet föreskrivs följande: "Ett sammanhängande europeiskt ekologiskt nät av särskilda bevarandeområden skall inrättas under beteckningen Natura 2000. Detta nät, som skall bestå av områden med de livsmiljötyper som finns förtecknade i bilaga 1 och habitat för de arter som finns förtecknade i bilaga 2, skall göra det möjligt att bibehålla eller i förekommande fall återställa en gynnsam bevarandestatus hos de berörda livsmiljötyperna och arterna i deras naturliga utbredningsområde."

4 I artikel 4 i livsmiljödirektivet föreskrivs följande:

"1. På grundval av de kriterier som anges i bilaga 3 (etapp 1) och relevant vetenskaplig information skall varje medlemsstat föreslå en lista över områden och ange vilka livsmiljötyper i bilaga 1 och vilka på dess territorium inhemska arter i bilaga 2 som finns inom dessa områden. …

Listan skall tillsammans med upplysningar om varje område överlämnas till kommissionen inom tre år efter anmälan av detta direktiv. …

2. På grundval av de kriterier som anges i bilaga 3 (etapp 2) skall kommissionen, i samförstånd med varje medlemsstat, för var och en av de fem biogeografiska regioner som anges i artikel 1 c iii och för hela det område som avses i artikel 2.1 med utgångspunkt i medlemsstaternas listor upprätta ett utkast till en lista över områden av gemenskapsintresse där det finns en eller flera prioriterade livsmiljötyper eller prioriterade arter.

…

Listan över de områden som valts ut som områden av gemenskapsintresse och som anger på vilka av dessa det finns en eller flera prioriterade livsmiljötyper eller prioriterade arter, skall antas av kommissionen i enlighet med förfarandet i artikel 21.

…

5. Så snart ett område har förts upp på den lista som avses i punkt 2 tredje stycket skall det omfattas av bestämmelserna i artikel 6.2–[6.]4."

5 Lynx pardina (nedan kallat det iberiska lodjuret) finns i egenskap av en prioriterad art med bland de arter av gemenskapsintresse som anges i bilaga 2 till livsmiljödirektivet. I artikel 1 h i direktivet definieras "prioriterade arter" som "de arter som avses i g) i och för vilkas bevarande gemenskapen har ett särskilt ansvar med hänsyn till den andel av deras naturliga utbredningsområde som ligger inom det territorium som anges i artikel 2".

6 Artikel 6.2 i livsmiljödirektivet, vari föreskrivs ett system för skydd av områden av gemenskapsintresse, har följande lydelse:

"Medlemsstaterna skall i de särskilda bevarandeområdena vidta lämpliga åtgärder för att förhindra försämring av livsmiljöerna och habitaten för arterna samt störningar

av de arter för vilka områdena har utsetts, om sådana störningar kan ha betydande konsekvenser för målen med detta direktiv."

7 I artikel 12.4 i livsmiljödirektivet föreskrivs följande:

"Medlemsstaterna skall införa ett system för övervakning av oavsiktlig fångst och oavsiktligt dödande av de djurarter som finns förtecknade i bilaga 4 a. Mot bakgrund av den insamlade informationen skall medlemsstaterna vidta de ytterligare forskningseller bevarandeåtgärder som är nödvändiga för att säkerställa att oavsiktlig fångst eller oavsiktligt dödande inte får betydande negativa följder för de berörda arterna."

8 Det iberiska lodjuret finns med bland de arter som räknas upp i punkt a i bilaga 4 till livsmiljödirektivet.

Bakgrund till tvisten och det administrativa förfarandet

9 I december år 1997 föreslog Konungariket Spanien att naturparken Doñana skulle utses till ett område av gemenskapsintresse, bland annat därför att det finns iberiska lodjur där.

10 I november år 1999, det vill säga mellan den tidpunkt då detta område hade föreslagits och den tidpunkt då kommissionen faktiskt hade tagit upp området på listan över områden av gemenskapsintresse, antogs planen för ombyggnaden av landsbygdsvägen. Landsbygdsvägen går längs med och korsar delvis naturparken Doñana.

11 Kommissionen skickade en formell underrättelse till Konungariket Spanien den 1 april 2004, eftersom den ansåg att vägen hade byggts om utan att nödvändiga åtgärder hade vidtagits för att förhindra att miljön påverkas negativt, särskilt med avseende på de iberiska lodjuren. I den formella underrättelsen kritiserade kommissionen Konungariket Spanien för att ha underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt bland annat artiklarna 6 och 12 i livsmiljödirektivet.

12 Den 4 juli 2006 skickade kommissionen en kompletterande formell underrättelse till Konungariket Spanien, i syfte att hänsyn skulle tas till domen i det ovannämnda målet Dragaggi m.fl. I den kompletterande formella underrättelsen angav kommissionen att Konungariket Spanien hade underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt livsmiljödirektivet, såsom det har tolkats i ovannämnda dom, och enligt artikel 12.4 i direktivet. Kommissionen erinrade i detta hänseende om betydelsen av att det finns iberiska lodjur i det område där planen för ombyggnaden av landsbygdsvägen hade genomförts. Kommissionen angav vidare att omvandlingen av denna väg till en landsväg ledde till att livsmiljön för denna art fragmenterades och utsatte den för risk för oavsiktligt dödande, eftersom de skyddsåtgärder som hade vidtagits inte kunde anses vara lämpliga.

13 Den 19 juli 2006 antog kommissionen beslut 2006/613/EG om antagande, enligt rådets direktiv 92/43, av en förteckning över områden av gemenskapsintresse i den

mediterrana biogeografiska regionen (EUT L 259, s. 1), varigenom naturparken Doñana togs upp i nämnda förteckning.

14 Konungariket Spanien svarade genom skrivelse av den 25 september 2006 att sedan det hade vidtagits korrigerande åtgärder hade det inte inträffat några fler viltolyckor med iberiska lodjur och att det verkade som om skyddsåtgärderna minskade påkörningsrisken oerhört mycket, även om det inte kunde uteslutas att det fortfarande förelåg en risk.

15 Kommissionen ansåg att överträdelsen av unionsrätten fortgick och avgav därför den 18 oktober 2006 ett motiverat yttrande, vari den upprepade sina anmärkningar och uppmanade Konungariket Spanien att rätta sig efter det motiverade yttrandet inom en frist av två månader räknat från mottagandet av detta.

16 Konungariket Spanien skickade som svar den 18 december 2006 en rapport från Junta de Andalucía, vari det än en gång påpekades att sedan det hade vidtagits korrigerande åtgärder hade det inte inträffat några fler viltolyckor med iberiska lodjur.

17 Kommissionen ansåg att situationen förblev otillfredsställande och väckte därför förevarande talan den 10 juli 2008.

Prövning av talan

Den första anmärkningen: Konungariket Spanien har åsidosatt sin skyldighet enligt livsmiljödirektivet att inte tillåta ingrepp som allvarligt kan äventyra de ekologiska egenskaperna i de berörda områdena

Parternas argument

18 Kommissionen har hävdat att Konungariket Spanien, genom att bygga om den aktuella landsbygdsvägen utan att i samband med detta vidta lämpliga skyddsåtgärder, har gjort ett ingrepp som allvarligt har ändrat de ekologiska egenskaperna i det föreslagna området av gemenskapsintresse, eftersom området har ansetts vara ett mycket viktigt område för de iberiska lodjuren.

19 Detta ingrepp, som gjorts i ett område som är särskilt känsligt för det iberiska lodjurets överlevnad, fragmenterar artens livsmiljö, försvårar spridningen av de unga lodjuren samt kopplingen mellan olika ”funktionsområden” och utsätter framför allt de unga exemplaren för risken att dö i viltolyckor, och detta trots att de spanska myndigheterna har vidtagit korrigerande åtgärder. Av detta följer att det föreligger en risk för att denna prioriterade art ska försvinna, vilket står i strid med skyldigheterna enligt livsmiljödirektivet såsom de har tolkats i domstolens rättspraxis.

20 Konungariket Spanien har invänt att förbindelsevägen mellan Villamanrique de la Condesa och El Rocío utgjordes och fortfarande utgörs av en asfalterad väg som de andalusiska myndigheterna begränsat sig till att underhålla på lämpligt sätt. Det kan följaktligen inte anses ha gjorts ett ingrepp som allvarligt kan äventyra de ekologiska egenskaperna i området. Även om det antogs att detta var fallet har Konungariket Spanien i vilket fall som helst vidtagit åtgärder för att förhindra att miljön skadas.

Domstolens bedömning

21 Enligt livsmiljödirektivet är medlemsstaterna, vad gäller områden där det finns prioriterade livsmiljötyper och/eller prioriterade arter, vilka medlemsstaterna har utsett i syfte att uppta dem på gemenskapslistan, skyldiga att vidta lämpliga skyddsåtgärder för att upprätthålla de ekologiska egenskaperna i dessa områden. Medlemsstaterna får således inte tillåta ingrepp som allvarligt kan äventyra de ekologiska egenskaperna i dessa områden. Detta gäller särskilt när ett ingrepp riskerar att medföra att prioriterade arter i de berörda områdena försvinner (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovannämnda målet Bund Naturschutz in Bayern m.fl., punkterna 44 och 46).

22 Kommissionen har emellertid kritiserat Konungariket Spanien just för att ha tillåtit ett ingrepp som allvarligt har ändrat de ekologiska egenskaperna i det föreslagna området av gemenskapsintresse, vilket riskerar att medföra att det iberiska lodjuret försvinner. Det är fråga om en prioriterad art, och dess förekomst i det aktuella området anges i flera av de skäl som Konungariket Spanien framfört för att motivera att naturparken Doñana föreslagits som ett område av gemenskapsintresse.

23 Enligt fast rättspraxis har kommissionen bevisbördan för det påstådda fördragsbrottet. Det är nämligen kommissionen som ska förse domstolen med de uppgifter som den behöver för att kunna kontrollera huruvida detta fördragsbrott föreligger, och

den kan därvid inte stödja sig på någon presumtion (se dom av den 4 oktober 2007 i mål C-179/06, kommissionen mot Italien, REG 2007, s. I-8131, punkt 37, och av den 10 september 2009 i mål C-416/07, kommissionen mot Grekland, REG 2009, s. I-7883, punkt 32).

24 Den första asfalteringen av landsbygdsvägen mellan Villamanrique de la Condesa och El Rocío var klar år 1989. Verkställandet av den aktuella ombyggnadsplanen godkändes i februari år 2000 och det vidtogs åtgärder, vilka bland annat bestod i att bygga viltpassager och att sätta upp lämpliga vägskyltar och viltstängsel längs med den vägsträcka som går igenom skogsområdet, som är det område som är mest gynnsamt för bevarande av det iberiska lodjuret. Ombyggnaden av landsbygdsvägen avslutades i juli år 2001. En rad kompletterande korrigerande åtgärder genomfördes emellertid successivt och slutfördes i november år 2004. Av handlingarna i målet framgår att fastän asfalteringsarbetena varken ändrade sträckningen av den aktuella vägen eller dess dimensioner, så ändrades användningen av den genom att landsbygdsvägen omvandlades till en landsväg. Denna ombyggnad medförde en ökning av trafiken, särskilt av personbilar, samt en hastighetsökning för de fordon som kör där.

25 Det har inte bestritts att linjär transportinfrastruktur i allmänhet kan utgöra en verklig barriär för vissa av de arter som omfattas av livsmiljödirektivet. Den kan även främja endogami och genetisk drift för dessa arter genom att deras naturliga utbredningsområde fragmenteras. Det verkar emellertid inte vara så att den aktuella ombyggnaden faktiskt har haft en reell inverkan på fragmenteringen av det iberiska lodjurets livsmiljö.

26 Domstolen slår i detta hänseende fast följande.

27 Det framgår av studier avseende kartläggning av populationerna av iberiska lodjur i Spanien och Portugal (El Lince ibérico (Lynx pardinas) en España y Portugal – Censo – diagnóstico

de sus poblaciones, J.N. Guzmán m.fl., Ministerio de Medio Ambiente, 2004) att ungefär hälften av populationen av de iberiska lodjur som lever i naturparken Doñana är koncentrerad till 20 procent av parkens yta, precis där de mest talrika populationerna av kaniner finns, vilka utgör deras huvudsakliga föda.

28 Till följd av att det är brist på kaniner i 75 procent av det iberiska lodjurets utbredningsområde har dessutom antalet fortplantningsrevir minskat från ungefär tolv till högst åtta.

29 Det följer dessutom av de spanska myndigheternas slutliga verksamhetsrapport för perioden den 1 juli 2002–30 juni 2006 (Recuperación de poblaciones de Lince ibérico en Andalucía, Proyecto Life nº 02NAT/E/8609, Consejería de Medio Ambiente, Septiembre 2006) att det var viktigt att gynna kopplingen mellan de olika reviren i Doñanaområdet där populationen av iberiska lodjur finns, med hänsyn till att denna population består av små ”revirgrupper” mellan vilka de utspridda exemplaren rör sig.

30 Av handlingarna i målet framgår särskilt att den grupp som de flesta små iberiska lodjuren härstammar ifrån återfinns i skogsområdena Coto del Rey (som ligger i naturparken Doñana) och Matasgordas (som ligger i nationalparken Doñana). De unga iberiska lodjurens spridning från denna ursprungsgrupp sker huvudsakligen i två riktningar, en mot norr, som korsar den asfalterade landsbygdsvägen mellan Villamanrique de la Condesa och El Rocío, och en annan mot väst.

31 I november år 2006 byggdes emellertid åtta viltpassager och två broar för att säkerställa att det går att ta sig över vägen, och därmed förebygga uppkomsten av barriäreffekter till följd av att vägen byggts om till landsväg.

32 Det är riktigt att enligt en rapport från WWF/Adena i september år 2007 (Informe sobre el camino agricola asfaltado Villamanrique de la Condesa (Sevilla) – El Rocío (Huelv)) visade det sig att de viltpassager som hade byggts inte användes och var onödiga då de var felaktigt utformade och inte hade underhållits eller för att kompletterande åtgärder inte hade vidtagits.

33 I den tekniska rapport som rådgivningsbyrån Inerco författade i november år 2006 på begäran av Villamanrique de la Condesas kommun (Informe Técnico sobre las medidas correctoras adoptadas en las obras de adecuación del firme de la via Villamanrique – El Rocío (Sevilla – Huelva)) anges emellertid att antalet viltpassager som korsar den aktuella vägen, samt utformningen av dem, ansågs vara anpassade till egenskaperna hos den väg som de korsar. Deras funktionalitet är endast begränsad vid kraftigt regn.

34 Såsom kommissionen har påpekat genom att hänvisa till uppföljningsrapporten avseende verkan av de korrigerande åtgärder som genomförts på den asfalterade vägen mellan Villamanrique de la Condesa och El Rocío (Informe de seguimiento de la eficacia de las medidas correctoras establecidas en el camino agrícola asfaltado Villamanrique de la Condesa – El Rocío, Junta de Andalucía Consejería de Medio Ambiente av den 16 mars 2008), har det visserligen endast vid fyra tillfällen under ett år, från mars år 2006 till februari år 2007, kunnat fastställas att de iberiska lodjuren har använt passagerna. Vid denna tid uppgick emellertid den uppskattade totala populationen av iberiska lodjur i Doñanaparkerna inte ens till 50 exemplar. I den slutliga verksamhetsrapport som nämnts i punkt 29 ovan anges för övrigt att det har kontrollerats att det förekommer ett utbyte av exemplar av iberiska lodjur mellan de olika reviren i Doñanaområdet. Enligt uppföljningsrapporten är viltpassagerna tillräckligt täckta med växtlighet för att djuren ska använda dem, och det går utmärkt för lodjuren att ta sig uppför de backar som leder till passagerna.

35 Såsom anges i den slutliga verksamhetsrapporten har för övrigt två ungar fötts av lodjur som härstammar från populationerna i Andujar-Cardeña- och Doñanaområdena, tack vare att 13 exemplar fångats och tack vare programmet för uppfödning i fångenskap. Detta utgör ett framsteg i bevarandet av den aktuella genetiska variabiliteten.

36 Mot bakgrund av det ovan anförda kan det inte anses tillräckligt styrkt att genomförandet av planen för ombyggnaden av landsbygdsvägen som sådan har haft en reell inverkan på fragmenteringen av det iberiska lodjurets livsmiljö i Doñanaområdet.

37 Vad gäller den påstått höga risken för viltolyckor som de iberiska lodjuren i området är utsatta för till följd av att planen för ombyggnaden av landsbygdsvägen genomförts, får domstolen anföra följande.

38 Kommissionen har hänvisat till utkastet till handlingen med rubriken Hållbar rörlighet, trafiksäkerhet och bevarande av vilda djur i Doñanaområdet (Borrador, Movilidad sostenible, seguridad vial y conservación de la faune silvestre en la comarca de Doñana), som de spanska myndigheterna överlämnade den 18 december 2006, vari anges att en av de vanligaste dödsorsakerna för iberiska lodjur i Doñanaområdet numera är att de blir påkörda av fordon, vilket följaktligen är en avgörande faktor för populationens framtida överlevnad. I utkastet anges att denna situation har förvärrats av främst två orsaker, nämligen att antalet asfalterade vägar har ökat, framför allt under det sista decenniet av 1900-talet, och att trafiken på samtliga vägar i området har ökat på grund av att huvudvägarna används av turister och för handeln i större utsträckning samt att de asfalterade landsbygdsvägarna används i större utsträckning.

39 Enligt den studie som nämns i punkt 27 ovan har tio iberiska lodjur omkommit till följd av viltolyckor i Doñanaområdet under perioden 2000–2003. Det framgår emellertid att under denna period var det endast ett iberiskt lodjur som dog efter att ha blivit påkört på landsbygdsvägen mellan Villamanrique de la Condesa och El Rocío.

40 År 2004 dog ännu ett iberiskt lodjur på denna väg.

41 Det har emellertid inte bestritts att sedan det vidtogs kompletterande korrigerande åtgärder i november år 2004, har inte något iberiskt lodjur blivit påkört på vägen, åtminstone inte vid den tidpunkt då det skriftliga förfarandet vid domstolen avslutades, vilket skedde den 23 februari 2009.

42 Domstolen vill i detta hänseende erinra om att de korrigerande åtgärderna består i att det har vidtagits avskräckande åtgärder med avseende på hastighet och vägskyltning. Det har även satts upp viltstängsel för ryggradsdjur och det har anlagts viltpassager, broar och dräneringar.

43 Vad avser de avskräckande åtgärderna med avseende på hastighet och vägskyltning, så följer det av Inercos rapport, som nämnts i punkt 33 ovan, att de åtgärder avsedda att avskräcka från överskridande av hastighetsbegränsningar som de spanska myndigheterna har antagit har gjort det möjligt att påvisa en avsevärd minskning av hastigheten på den aktuella landsbygdsvägen i förhållande till den hastighet som uppmättes några år tidigare.

44 Av den studie av naturparken Doñana som gjordes år 2006 (Estudio de 2006 del Parque Natural de Doñana) framgår emellertid att den uppmätta medelhastigheten på vägen överskrider de tillåtna gränserna.

45 I den rapport som nämnts i punkt 34 ovan fastställs i detta sammanhang att fastän samtliga vidtagna åtgärder för närvarande verkar ge goda resultat, kan dessa åtgärder förbättras genom hastighetskontroller, mer underhåll av samtliga anordningar eller till och med genom vidtagande av nya åtgärder.

46 I den ovan i punkt 32 nämnda rapporten från WWF/Adena anges att det inte har satts upp viltstängsel längs hela landsbygdsvägen mellan Villamanrique de la Condesa och

El Rocío, eftersom en av sidorna saknar stängsel på en sträcka om ungefär tre kilometer. De iberiska lodjurens tillträde till vägen har följaktligen inte hindrats på denna sträcka. I Inercos rapport, som nämns i punkterna 33 och 43 ovan, anges att viltstängsel har satts upp hela vägen och att de åtgärder som vidtagits i detta hänseende ska anses vara lämpliga med hänsyn till de eftersträvade syftena, även om en översyn av stängslen är nödvändig för att helt garantera deras säkerhet. Den omständigheten att vissa stängsel har öppnats av misstag har dessutom i undantagsfall lett till att vilda djur har kunnat gå igenom.

47 I uppföljningsrapporten, som nämnts i punkterna 34 och 45 ovan, anges att vad avser den 11 000 meter långa sträcka av landsbygdsvägen som korsar naturparken Doñana är de första 9 300 metrarna, som går längs med det skogsområde som är en gynnsam livsmiljö för de iberiska lodjuren, helt omgärdade av viltstängsel på båda sidor om vägen. De resterande 1 700 metrarna är inte omgärdade av stängsel, eftersom vägen går genom ett översvämningsområde och fungerar som vadställe vid stora översvämningar. Det växer för övrigt varken träd eller buskar där, eftersom marken används som betesmark.

48 Det framgår för övrigt av den handling som kommissionen har åberopat, vilken har författats på initiativ av Konungariket Spaniens nationella kommitté för naturskydd, med rubriken ”Tekniska föreskrifter för utformning av viltpassager och områdesstängsel” (Prescripciones técnicas para el diseño de pasos de fauna y vallados perimetrales), att det för iberiska lodjur rekommenderas stängsel av ståltrådsnät eller svetsat nät, vilka ska vara högre än två meter över marken. Det framgår emellertid att det viltstängsel som det är fråga om i detta mål överensstämmer med de rekommenderade specifikationerna, som, i motsats till vad kommissionen har hävdat i sin replik, inte på något sätt är otillåtna för vägar med samma egenskaper som den nu aktuella vägen.

49 I uppföljningsrapporten anges för övrigt att det som en korrigerande åtgärd avseende viltstängslet, med syftet att underlätta flykt för det fall de iberiska lodjuren skulle gå ut på den aktuella vägen, har installerats ett tillräckligt antal flyktställen längs hela stängslet, vilka koncentrerats omkring potentiella tillträdespunkter, såsom korsningar eller början eller slutet av stängslet. Det har emellertid ännu inte kunnat visas

huruvida dessa flyktställen fungerar, eftersom stängslen har fyllt sin funktion väl och inget exemplar av det iberiska lodjuret har kunnat gå igenom dem.

50 Vad avser viltpassager, broar och dräneringar hänvisar domstolen till punkterna 32–34 ovan.

51 Mot bakgrund av en helhetsbedömning av de ovan anförda omständigheterna finner domstolen att kommissionen inte har styrkt att genomförandet av planen för ombyggnaden av landsbygdsvägen har medfört en hög påkörningsrisk för de iberiska lodjuren.

52 Vissa uppgifter i handlingarna i målet verkar således tyda på att situationen i hela Doñanaområdet eventuellt inte är tillfredsställande med hänsyn till kraven på att bevara de iberiska lodjuren, bland annat till följd av det relativt höga antalet exemplar av denna prioriterade art som har dött i viltolyckor. Domstolen kan trots detta inte med hjälp av den bevisning som ingetts till den slå fast att planen för ombyggnaden av landsbygdsvägen, tillsammans med de korrigerande åtgärderna, i sig utgör ett ingrepp som riskerar att medföra att de iberiska lodjuren försvinner från det berörda området och följaktligen riskerar att allvarligt äventyra de ekologiska egenskaperna i området.

53 Den första anmärkningen kan således inte godtas.

Den andra anmärkningen: Konungariket Spanien har åsidosatt sina skyldigheter enligt artikel 12.4 i livsmiljödirektivet

Parternas argument

54 Kommissionen har gjort gällande att trots att de spanska myndigheterna har medgett att tre iberiska lodjur oavsiktligt dödats på landsbygdsvägen mellan Villamanrique de la Condesa och El Rocío åren 1996, 2002 respektive 2004, har de inte infört ett strikt system för övervakning av oavsiktligt dödande av iberiska lodjur på den aktuella asfalterade vägen. De spanska myndigheterna har inte heller vidtagit de bevarandeåtgärder som är nödvändiga för att säkerställa att detta oavsiktliga dödande inte får betydande negativa följder för denna skyddade art.

55 Konungariket Spanien har invänt att det har vidtagit åtgärder som visat sig vara lämpliga och som drastiskt har minskat risken för att det inträffar oavsiktligt dödande. De spanska myndigheterna har för övrigt garanterat att det ska göras en tillfredsställande uppföljning av de vidtagna åtgärderna och att de ska fortsätta arbetet med att undersöka nya åtgärder som eventuellt är än mer lämpliga för bevarandet och förädlingen av arten.

Domstolens bedömning

56 Enligt artikel 12.4 i livsmiljödirektivet, i förening med bilaga 4 a till detsamma, ska medlemsstaterna införa ett system för övervakning av bland annat oavsiktlig fångst och oavsiktligt dödande av iberiska lodjur. Mot bakgrund av den insamlade

informationen ska medlemsstaterna vidta de ytterligare forsknings- eller bevarandeåtgärder som är nödvändiga bland annat för att säkerställa att oavsiktlig fångst eller oavsiktligt dödande inte får betydande negativa följder för de berörda arterna.

57 Vad beträffar införandet av ett system för övervakning av oavsiktligt dödande av de iberiska lodjuren, kan följande anföras. Enligt sammanfattningen av den slutliga verksamhetsrapport som nämnts i punkt 29 ovan har det skapats en databas med uppgifter om dödligheten bland iberiska lodjur till följd av icke naturliga orsaker, däribland viltolyckor, vilken fastställts enligt geografiska kriterier. På detta sätt har det kunnat fastställas vilka områden som innebär störst risk för de iberiska lodjuren i det utbredningsområde där de hittar föda.

58 Vad beträffar de bevarandeåtgärder som är nödvändiga för att säkerställa att oavsiktligt dödande inte får betydande negativa följder för de iberiska lodjuren, är de redogörelser som gjorts i samband med den första anmärkningen, vilka ledde till att anmärkningen inte godtogs, huvudsakligen gällande även här.

59 Såsom Konungariket Spanien har hävdat kan den omständigheten att de spanska myndigheterna fortsätter arbetet med att undersöka nya åtgärder som ytterligare kan förbättra villkoren för bevarande och förädling av arten i förevarande fall inte i sig medföra att de vidtagna åtgärderna ska anses vara olämpliga med avseende på syftet med artikel 12.4 i livsmiljödirektivet, vilket konkret angetts i föregående punkt.

60 Den andra anmärkningen kan således inte godtas.

61 Mot bakgrund av det ovan anförda ska kommissionens talan ogillas. Det saknas skäl att pröva den invändning om rättegångshinder som Konungariket Spanien framställt i sin duplik, vilken avser att den första anmärkningen är vag och obestämd.

Rättegångskostnader

62 Enligt artikel 69.2 i rättegångsreglerna ska tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Konungariket Spanien har yrkat att kommissionen ska förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom kommissionen har tappat målet, ska Konungariket Spaniens yrkande bifallas.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (fjärde avdelningen) följande:

1) Talan ogillas.

2) Europeiska kommissionen ska ersätta rättegångskostnaderna.

Underskrifter